

TILKA

Simon Jenko

1. NA KRATKO O AVTORJU:

Rodil se je v Podreči na Gorenjskem in sicer na Sorškem polju leta 1835. Po O.Š. je obiskoval gimnazijo v Novem mestu, kjer pa je zanj skrbel stric Nikolaj. Sedmi in osmi razred gimnazije pa je opravil v Ljubljani. Po maturi je odšel najprej na materino željo na bogoslovje v Celovec, toda že po enem letu je klub revščini odšel študirat pravo na Dunaj. Študij se mu je zaradi bede zavlekel. Kot pravnik je služboval v Kamniku in Kranju. Umrl je leta 1869, star komaj 34 let, zaradi vnetja možganov. Pokopan je blizu Prešernovega groba v Kranju.

2. VSEBINA:

Tilka je petindvajset let star fant. Nekega dne pri večerji pa mu oče pove, da je že skrajni čas, da se oženi. Ker pa se Tilka ni najbolj spoznal na to področje, mu je oče izbral dekle, hči starega Pahovca, s katerim se je oče dobro poznal.

Tilka se je odpravil spat. Posteljo je imel na podstrešju in je lahko skozi špranje gledal v črno noč. Ponoči je Tilka v sanjah prehodil celo pot od hiše in vse do Pahovca, katerega je poiskoval prositi za roko njegove hčere, toda nikakor ni mogel izdaviati pravih besed. Nato je snubitev kar preskočil in hiša je bila naenkrat polna svatov. Tilka je začel plesati toda zbudilo ga je brcanje v deske.

Zjutraj se je takoj po zajtrku začel oblačiti v očetovo obleko, ker je svojo dal krojaču, da mu jo bo počrnil. Čeprav je oče govoril kako lepo mu hlače padejo, Tilki niso bile všeč, zato je, da so bile videti bolj polne, spodaj oblekel svoje prtene hlače. Toda Tilko je mučilo še eno vprašanje, kaj reči, ko stopi v hišo. Zato mu je oče vse lepo razložil.

Sedaj je poznal celoten potek, zato se je podal na pot. Hodil je bolj potuhnjeno, da ga slučajno ne bi kdo videl v tej smešni odpravi. Bolj kot se je bližal hiši, bolj mu je bilo tesno pri srcu, ko pa je prišel skoraj do vrat, so ga potolkle besede njegove "bodoče" žene, njenemu očetu: "En tuk neumen... široke hlače...". Tilka se je obrnil, zbežal proti domu in kljub smehu cele Pahovčeve družine tekkel, kolikor so mu dale noge.

Pisatelj je na koncu zapisal:

"in magis vuluisse sat est"

kar je Tilka poslovenil:

"Za en las je manjkalo pa bi se oženil."

3. KAJ JE NOVELA IN KAJ ZNAČAJEVKA:

Novela je krajši spis v prozi in obravnava v živahno napeti pripovedi kak pomemben, zanimiv in izreden dogodek. Teži za psihološko poglobitvijo dejanja in označitvijo junaka, ne pa za nizanjem zunanjih dogodkov. Pri noveli razpleta ne moremo predvidevati, spoznamo ga šele na koncu.

Novela je **značajevka**, kar pomeni, da opisuje določen značaj človeka.

Marjan Voljč 2.C